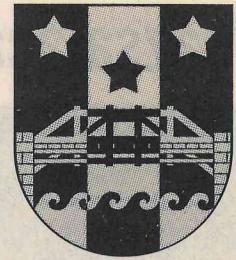

Mazsalacietis

«Liesmas» pielikums

2007. gada 27. martā

Bezmaksas

REDAKTORA SLEJA

Ir saulains svētdienas ritis Mazsalacā. Nolemu doties izpētīt Skaņakalna dabas parku. Ceļš ved gar Salacas krastu, kur labi laudis izveidojuši interesantu taku. Tā mani aizved līdz pat skolai. Smaržu, kura virmo gaisā, nevar uzrakstīt. To nevar arī fotografiēt, lai kā to vēlētos. Ar bildi var atklāt vien iespaidus, un tādu nav mazums.

Pie kādas mājas burkās krājas kļavu sulas. Drīz tās dāvāšot arī bērzi.

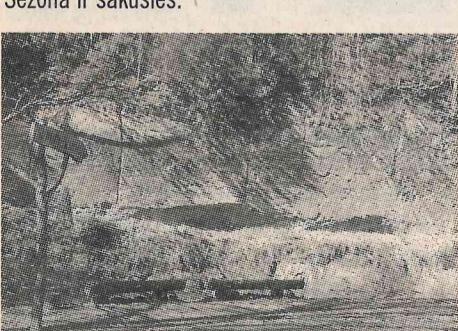
Ar šai priedei noteikti ir sava stāsts.

Skaņakalna dabas parkā mani sveic jautrs vāvereņš.

Sezona ir sākusies.

Ādam, kas ir tava sieva?

Viņi satikās Sniedzēnu kalnā

Mazsalacā un tās apkaimē dzīvo 54 politiski represētie.

Jau 11 gadus Mazsalacas un apkaimes politiski represētie un viņu tuvinieki pulcējas Sniedzēnu kalnā pie goda akmens, lai godinātu komunistiskā genocīda upuru piemiņu.

Ilgadējais politiski represēto biedrības aktivists Oskars Olla zina labāk, ka Mazsalacā un tās apkaimē dzīvo 54 politiski represētie. Ne visi šajā dienā pulcējušies kalnā.

— Mums šī vieta nozīmē ļoti daudz, jo tieši šajā vietā sākās mūsu celš izsūtījumā. No lauku laukiem laudis tika savesti šeit, lai vēlāk dotos uz

Valmieru un tālāk uz Sibīriju.

Jauniešiem noteikti būtu jāzina šī vēsture, lai tā nekad, nekad neatkārtotos.

Nolikt ziedus un godināt upuru piemiņu bija ieradušies arī Mazsalacas domes priekšsēdētājs Ojārs Beķeris un Skaņkalnes pagasta padomes priekšsēdētājs Gunārs Zunda. Klātesošajiem skaistus brīžus veltīja arī Mazsalacas vidusskolas meitenē ansamblis un nu jau novadnieks Austris Grasis.

Piemiņas brīžu ilggadēja organizatore ir Skaņ-

kalnes pagasta padomes sekretāre Agrita Putniņa.

— Man tas ir sirds un mīlestības darbs. Ciešot šos cilvēkus un vietu, man ir liels gods radīt viņiem šo svēto brīdi. Ceru, ka meitenes, kuras šeit dziedāja, iegūs ne tikai pieredzi, bet arī zināšanas un varbūt izpratni par notikumiem, kas šeit reiz risinājušies.

Daba represētos un viņu tuviniekus svētdien godināja ar skaitu, saulainu laiku. Viņi šeit atkal tiksies nākamgad, lai kopīgi atcerētos un godbūjībā nolieku galvas to priekšā, kuri neatgriezās...

Represētās stāsts

Tajā vakarā mājup gājām ar bailēm. Ceļā saastaptie kaimiņi bēdināja, ka dzīvokļa durvis ir uzaudzītas un mums tur labāk neatgriezties. Tomēr milici mūs atrada un aizturēja. Starp viņiem bija kāds mūsu paziņa, kas ieteica no mājām pāņemt kādu nepieciešamu lietu. Ceļā varot noderēt, jo mājās atgriezties mums vairs nebija lemts.

Visi aizturētie tika aizvesti uz Sniedzēnu mājām kalnā. Tur sastapām arī savus vecākus un vēl dažus radus. Joprojām nezinājam, ko ar mums iesāks. Kad izdzirdēju savu uzvārdu, ar bailēm gāju ārā. Varbūt nošaus?

Mūs veda uz ceļa pusē, vēlāk iesēdināja mašīnā. Visus kopā. Brālim bija mazliet naudas un no mājām pāņemtas pāris segas un jaka. Mūs veda uz Valmieru. Stacijā stāvēja daudz lopu vagonu. Mums laimējās tikt vagona otrajā stāvā, kur bija mazi lodzīni. Pa tiem iespējēja gaisma un arī šo to varēja redzēt. Vēlāk māte bija nelaimīga, jo pa šiem pašiem lodzījiem viņa redzēja, kā mežā kopā ar cītiem mirušajiem tiek izsviesti viņas brāļi līķis. Kopā ar mums brauca kaimiņi ar diviem dēliem. Mazākajam pušķītām bija plaušu karsonis. Viņu pānēma ar 40 grādu temperatūru.

Reizi dienā mums iedeva kaut ko ēdamu, un tikai reizi dienā vilciens apstājās, lai mēs varētu no-

kārtot dabiskās vajadzības. Tas bija jādara turpat grāvmalē, miliču acu priekšā.

Ar vilcienu braucām līdz Tomskai un vēlāk arī tālāk. Tur sākām strādāt kolhozā — rudenī mūs aizsūtīja uz taigu zāģēt mežus. Arī pavisam jaunas meitenes. Nakti vadījām būdā, kuru apkurināja viena maza krāsnīja. Drēbes nežuva, cilvēki sasildīties nevarēja. Pārtika joprojām trūcīga.

Novikovkā (ģerevīja, kur dzīvojām) bija ļoti daudz latviešu. Ziemas vakaros bieži tikāmies.

Visi bijām parakstījuši papīru, ka esam pārvietoti uz mūžu. Bēgšanas gadījumā draudēja mūža ieslodzījums. Katru mēnesi mums bija jāapmeklē kolhoza kantoris, lai parakstītos. stingri pārbaudīja, vai paraksts pieder konkrētajam cilvēkam. To viltot nebija iespējams.

Kādu brīdi strādāju kolhozā par slaucēju. Šādā vai tādā veidā varēja tikt arī pie kādas piena lāses vecajai mātei. Vēlāk iekārtojos šajā pašā kolhozā par uzskaitvedi, jo vietējā sieviete nebija skolota un nemācēja skaitīt.

Vēlāk padzīrdējām, ka var rakstīt iesniegumu, ka esi nepatiesi apsūdzēts, un pastāv iespēja atgriezties Latvijā. Tas bija solis pretī dzimtenei. Visu, ko bijām iemantouši šo astoņu gadu laikā — māju un lopus — atstājām vietējiem.

Latvijā atgriezos kopā ar vīru, meitu, kam tolaik bija pusotrs gads, un astoņas dienas vecu mazuli uz rokām. Cēlābiedre — feldsere — pamācīja, lai ceļā turu bērnu uz spilvena. Tā nu atbraucām līdz Valmierai. Kādu brīdi dzīvojām pie brāļa, vēlāk pārcēlāmies atpakaļ uz Mazsalacu. Ar brāļa skolas biedrenes pašādību iekārtojāmies savās mājās.

Strādāju dažādus darbus, piedzima trešais bērns.

Sākumā mums nebija nekā. Atgriezāmies tukšās mājās. Pat krēsla, uz kā apsesties, nebija. Pašiņa mums iedeva bērnu gultīnu. Viens bērniņš tad gulēja gultā, otrs uz krēsla.

Abi ar vīru domājām — viss dzīvē jet zudumā un vienīgais, kam ir kāda nozīme, ir izglītība. Visi trijās bērni ir skoloti. Arī mazbērni mācās.

1989. gadā Valmierā sasaucā visus represētātājus. Tajā sapulcē ievelēja Valmieras rajona represēto biedrības valdi.

Pēc kadas sēdes atgriezušies Mazsalacā, nolēmām, ka arī mums vajag kādu piemiņas vietu. Pirmā doma bija par Sniedzēnu kalnu. Tur arī tapa uzstādījis Zilākalnā atrastais akmens.

Sobrīd Mazsalacā esam palikuši 54. To starpā 39 ir sodītie un legionāri. Mūsu paliek arvien māzāk...

Uzsklausīja un pierakstīja MAIRA ZĀKE

Mazsalacas cālis – starp labākajiem

Mazsalacas cālis 2007 Sigita Rumberga kopā ar skolotāju Baibu Bīviņu un Pepiju.

23. martā Mazsalacas cālis-2007 Sigita Rumberga pārstāvēja Valmieras rajonu konkursa «Cālis 2007» pusfinālā Rīgā. No 38 maziem dziedātājiem Sigita tika izvēlēta starp 12 labākajiem Latvijas mazajiem vokālistiem, un svētdien, 25. martā, dziedāja konkursa finālā kā īsta soliste ar īstu orķestri (grupu «Time after Time»), kā arī piedalījās Latvijas Cāļa 20. dzimšanas dienas svinībās. Žūrija bija ļoti mīli un jauki cilvēki: dziedātāji Ance Krauze, Zigrīds Muktupāvels, komponists Guntars Račs, «Dzeguzēnu» mamma Daila Martinsone un maestro Raimonds Pauls. Viņi Sigitai piešķīra titu-

lu «Pūkainākais cālis 2007». Aicinām visus draugus Lieldienās(8., 9., aprīlī) skatīties Latvijas TV 1. programmā konkursa «Cālis 2007» pusfinālu un finālu pārraides un būt ar mums kopā vismaz neklātienē un redzēt, cik jauki mēs pavadījām šīs 3 skaistās pavasara dienas Rīgā! Rīgas gailim tiešām bija ko brīnišķi! Mēs ar Sigitu sakām mīlu paldies visiem, kas palīdzēja mums nokļūt līdz Rīgai un bija kopā ar mums Rīgā un arī savās domās! Paldies!

Ar cieņu SIGITA un skolotāja BAIBA BĪVIŅA

Sporta spēles Mazsalacā

Vasarā mums tiks piedāvāta lieliska iespēja pārbaudīt savus spēkus Mazsalacas sporta spēlēs. Sportot gribētāji varēs veidot komandas vai arī piedalīties individuāli atsevišķos sporta veidos.

Sporta spēļu organizators Aldis Riekstiņš stāsta, ka šo sporta spēļu mērķis ir saliedēt Mazsalacas iedzīvotājus, pulcēt viņu draugus no citām pilsetām, kā arī noskaidrot 2007. gada sportiskākos cilvēkus un komandas Mazsalacā.

Sacensībās iekļaus tradicionālos komandu sporta veidus: tūrisma stafeti, tautas bumbu, ielu basketbolu, minifutbolu un pludmales volejbolu.

Būs arī individuālie sporta veidi: kross, zolītes turnīrs, orientēšanās ar riteni, dambrete un sacensības komandu kapteiniem, kā arī jaunie sporta veidi, kuri palīdzēs uzturēt sportisko garu. Tiks piedāvāti arī ēdināšanas pakalpojumi un guļamvietas tiem, kam nebūs, kur apmesties Mazsalacā. Domāts, ka pēc sacensībām sportistiem tiks piedāvāta iespēja izklaidēties zajumballē.

Sporta spēles notiks jūnija beigās. Sekojiet līdzi turpmākajai informācijai, lai nepalaistu gārām šo vienreizējo notikumu!

KRISTĪNE SLOTINA

Iedzīvotāju dabiskā kustība 2006. gadā

Mazsalacā
Dzimuši 14 bērni — 9 zēni un 4 meitenes
Noslēgtas vienas laulības
Reģistrēti 37 miršanas gadījumi

Skāņkalnes pagastā
Dzimuši 4 bērni — 3 puikas, 1 meitīna

Noslēgtas vienas laulības
Reģistrēti 16 miršanas gadījumi

Ramatā
Dzimuši 5 bērni — 1 zēns un 4 meitenes
Noslēgtas 3 laulības
Reģistrēti 5 miršanas gadījumi

«MAZSALACIETIS» JAUTĀ

Vai jūs zināt, ar ko ir nozīmīgs 25. marts?

Mārcis, Valmiera:

— Jauka pavasara diena, ne vairāk. Grūti atbildēt. Kas šodien par datumu? Ak 25... Nu jā. Šodien ir atmiņas diena. Tikai esmu nedaudz piemirsīs, kas šodien būtu jāpiemīn.

Evelīna:

— Šodien ir ļoti jauka diena. Atpūta pēc vakardienas.
Kāpēc ir izkārti karogi, nemāku pateikt. Jau šurpākot par to domāju, bet pie īsta secinājuma nenonācu.

Mazsalacas domes lēmumi

Mazsalacas pilsētas domes sēde notika 14. martā. Tajā tika lemti dažādi jautājumi. Svarīgākos lēmumus publicējam «Mazsalaciēti».

Atklāti balsojot, dome nolej:

1) Lūgt Satiksmes ministrijai iekļaut dzelzceļa attīstības plānā dzelzceļa līnijas Ipiķi-Limbaži atjaunošanu kopējā līnijā Rīga-Tallina pasažieru un preču transportam.

2) Lūgt Valmieras rajona padomi piešķirt līdzekļus Ls 87 000, - no autoceļu fonda Pasta un Rīgas ielu gājēju ietvju un brauktuves seguma remontiem.

3) Izskatot Mazsalacas katoju draudzes 05.03.2007. iesniegumu par materiālo palīdzību Ls 50,- altāra daļas iekārtosanai, piešķirt viņiem šos līdzekļus no speciālā budžeta līdzekļiem.

4) Izskatot Ineses Arabelas, dzīvojošas Valmierā, iesniegumu par nekustamā īpašuma nodokla samazināšanu par zemi Mazsalacā, uz kuras atrodas pilsētas domei piederošas ēkas, domes deputāti secināja, ka 2007. gadā dome nav izdevusi saistošos noteikumus par nekustamā īpašuma nodokla atvieglojumu piemērošanu. Uz sēdi, lai paustu savu viedokli, Inese Arabela neieradās, arī rakstiski viedoklis netika saņemts. Tāpēc dome nolēma nekustamā īpašuma nodokli I. Arabelai nesamazināt un piedāvāt viņai slēgt atkārtotu nomas līgumu. Lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā kopā tā spēkā stāšanās dienas.

5) Atbalstot Valsts Meža dienesta noteikto Meža dienu un iesākto tradīciju par parka un Salacas upes sakopšanu, dome nolej: 2007. gada 5. maijā rīkot Skāņkalna dabas parka un Salacas upes krastu sakopšanas talku, veltītu Meža dienām.

KULTŪRAS ZINĀS

Kas notiek Mazsalacā

Ziema ir galā.

Saule sašūpojas pūpolzarā, un zvirbulis jau atkal dzied himnu pavasaram.

Lieldienas klāt!

8. aprīlī pl. 11.00 laukumā pie Mazsalacas novada muzeja ielūdzam pilsētas bērnus uz kopīgu Lieldienu svinēšanu kopā ar Staiceles vidusskolas folkloras kopu, vad. Daina Mūrniece. Olu riņināšana, kaujas un citi pārsteigumi.

8. aprīlī pl. 14.00

Mazsalacas pilsētas kultūras centrā

KONCERTS

Spēles ar saksofoniem

6) Pamatojoties uz Sociālās komitejas sēdes protokolu, dome nolej:

apstiprināt GMI pabalstu 6 ģimenēm par kopējo summu Ls 257, 37;

apstiprināt 56 pašvaldības sociālo palīdzības pabalstu izmaksu 56 personām, par kopējo summu 907 lati;

apstiprināt pabalstu pēc aizbildniecības izbeigšanās, turpinot mācības, izmaksu 2 bērniem Ls 90,-, tās maksu Ls 20,-, audzēgimenei Ls 140,-.

7) Apstiprināt 2007. gadā Skāņkalna dabas parkā par brīvdabas ekspozīcijas apskati šādas biļešu cenas:

Skolēniem, pilna laika studentiem un pensionāriem (uzrādot apliecības) Ls 0.50
Pieaugušajiem Ls 0.80

Gida pavadījumā grupām

(20 un vairāk personas)

skolēniem Ls 0.70

pieaugušajiem Ls 1.00

transporta līdzekļu iebraukšana parkā

autobusiem Ls 4.00

vieglajiem auto Ls 1.50

mikroautobusiem Ls 2.00

motocikliem Ls 1.00

Bērniem līdz skolas vecumam, invalīdiem, Skāņkalnes, Ramatas, Sēļu un Mazsalacas pastāvīgajiem iedzīvotājiem, kā arī kāziniekim Skāņkalna parkā biljet par brīvdabas ekspozīciju apskati un caurlaide nav jāpērk, bet jājām bez maksas caurlaides. Grupu gidiem, skolotājiem un autobusu ūsoferiem, kuri pavada grupas, Skāņkalna dabas parka brīvdabas ekspozīciju apskate par brīvu. Gida pakalpojums individuālajiem apmeklējumiem noteikt Ls 3.00 bez PVN.

Vandāli bez vecuma ierobežojuma. Turpinājums

Pēc publikācijas 23. februāra «Mazsalaciēti» «Liesmas» redakcijā atskanēja telefona zvans. Zvanītājs — satrauks Mazsalacas iedzīvotājs — jautā, kā tas varēja gadīties, ka kapus apgānījusie zēni izsprukuši sveikā. Kas vairojams? Policijas neizdarība?

Policijas versiju par notikušo izklāsta Valmieras policijas pārvaldes Mazsalacas iecirkņa priekšnieks Henriks Skavronskis:

— 12. februāra rītā puikas ieradās Mazsalacā no Ramatas un Mazsalacas lauku teritorijas. Tā vietā, lai ietu uz skolu, nolēma pablandīties un pie reizes apmeklēt viena puiša māsas atdusas vietu kapos. Nopirkuši puķes, zēni devās turp. Ieradies

notikuma vietā, viens zēns apmeklēja māsas kapa kopiju. Otrs tikmēr paspārdīja kaimiņu kapa kopīnas svečturus. Nav nolauztu krustu, apgāztu piemekļu. Ir izspārdītas vāzes un svečturi diezgan lielā teritorijā. Lietu ierosināta netika nevis pierādījumu trūkuma dēļ, bet gan tādēļ, ka zēni vēl nav sasniegusi likumā noteikto vecumu, lai iestātos kriminālatbildībā. Ar zēniem tiks veiktas pārrunas policijā, skolā. Puikas joprojām nevar paskaidrot, kāpēc tā rīkojušies.

No kapu īpašniekiem ir saņemts viens iesniegums. Zaudējumi 10 latu apmērā būs jāatlīdzina zēnu vecākiem.

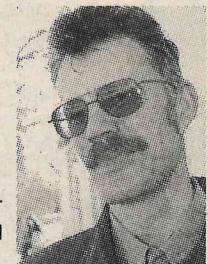
Augusts, Mazsalaca:

— Protams, zinu. Šodien ir komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena. Izsūtīšanas dienā man bija astoņi gadi. Man laimējās, ka paliku šeit.

Jānis, Strenči:

— Jā, es zinu gan. Šodien godinām izsūtīto laužu piemiņu.

Eseja par dzīvi

Esejas galvenā varone ir Mazsalacas kultūras centra direktore Dace Jurka. Par savu dzīvi stāsta pati — jautājumi un iebildes šeit ir lieki. Daudz ideju, daudz dažādu pienākumu un apbrīnojamās darbaspējas. Tāda viņa ir.

No Staiceles līdz Mazsalacai

Dzimusi, augusi un skolojusies esmu Staicele. Vidusskolā mācījos Aloja. Vēlāk strādāju Staiceles papīrfabrikas kultūras namā. Dziedāju ansamblī un kādā koncertā iepazinos ar mazsalaci, un nu jau 27 gadus dzīvoju šeit.

Nellijs Nurmika uzaicināja mani strādāt kultūras namā. Šeit strādāju kopš 1984. gada. Tad iestājos Latvijas valsts konservatorijā kultūrizglītības fakultātē uz režisoriem. Nosaukums gan mainījās un tā nu sanāca, ka 1994. gadā absolvēju jau Latvijas Mūzikas akadēmiju. Pagājušā gada nogalē pabeidzu māģistrantu. Brīžiem ir bijis Joti grūti — daudzas lietas, sabrukot padomju režīmam, mainījās, citas bija jādzīvētās pilnīgi no jauna. Dzīvojot un strādājot mazpilsētas ritmā, ir Joti sarežģīti noturēties rajona un republikas aprītē. Finansējums ir ierobežots, telpu trūkumu izjūtam īpaši smagi, tomēr mums ir daudz kolektīvu un darbošanās vietu atrodam katram. Kultūras centrs šobrīd ir noslogots katru dienu.

Svētdienās šeit uzturas tie jaunieši, kuri studē Rīgā, Valmierā. Atbraukuši pie vecākiem, viņi atrod laiku arī pašdarbībai.

Par prieku

Vislielāko prieku darbā sagādā viens mazs palīdes pēc pasākuma. Uzslava, ka mūsu rīkotais pasākums ir izdevies. Gandarījumu sniedz objektīvs vērtējums, arī kritika, ja tā ir pamatota.

Sajūsmīna arī tas, ka tādā šaurā vidē kā šeit — kultūras centrā darbojas tik daudz dažādu kolektīvu. Skatēs viņi startē ar labiem rezultātiem.

Vienu skatuvēs spēlīmani esam no sava vidus izcēluši. Tas ir Nacionālā teātra aktieris Mārtiņš Brūveris. Liels prieks par savu audzēknī. Aug arī jaunā paaudze — viņa brālis šogad spēlē galveno lomu skolas žetonu vakara izrādē.

Priecījos, ka sakofonu kvarteta N[ex]t sastāvā ir Mazsalacas meitene. Lai arī viņa nedzīvo šeit, Joti ar vīnu lepojos.

Šeit kultūras centrā daru administratīvo darbu iespējas izpauž sevi radoši nerodas katru dienu, tāpēc priecījos par iespēju strādāt kopā ar vidusskolu, gatavojot izrādi žetonu vakaram. Agrāk vadīju amatierētāra kolektīvu. Gandarījumu sagādā arī līdzdarbošanās dažādos kultūrpolicikas dokumentos, kas lielā mērā nosaka kultūras dzīvi Latvijā.

Tik, cik ilgi ir dzīvi tavi vecāki, tik tu esi bagātāks

Mājinieki ir mūžam tikpat aizņemti kā es. Dēls mācās 3. kursā J. Medīja mūzikas vidusskolā, spēlē Jelgavas bigbendā. Viņa arī ir Joti noslogots. Lielākoties mēs satiekamies nakts. Labākajā gadījumā svētdienās. Kopā braucam uz koncertiem, teātriem. Arī mājā ir ko darīt. Tagad pavasaī ir jāskatās, kas notiks dārzā.

Mīlestība uz dārza darbiem man ir jedzimta no mamma. Viņa man ir grāmatvede, visu mūžu nostrādājusi Staiceles papīra fabrikā un arī Staiceles kultūras namā.

Tētis ir amatnieks — nav tāda darba, ko viņš neprastu izdarīt. Vecāki, lai arī jau gados, ir gana enerģiski. Tētis šobrīd ir pat aizņemtāks nekā tad, kad strādāja.

Par to, kas esmu, varu pateikt savai ģimenei, bet visu, kas man ir, esmu sasniegusi pašas spēkiem.

Klusī vakari

Brīvajā laikā, kura gan nav īpaši daudz, man prieku sagādā dārzs, kāda laba grāmata. Privātmājā dzīvojot, īpaši pavasaros, laiku pavadu dārza, kur zied daudz puķu. Tās cenšos stādīt tā, lai kaut kas ziedētu visu laiku. Konkrētu mīlāko puķu man nav.

Kādreibz Joti patika adīt, patīk vēl tagad, tomēr šobrīd vairs nav tādas nepieciešamības.

Prieku sagādā dažāda literatūra, arī mārketinga vai menedžments, ko iemācījos lasīt laikā, kad rakstīju magistra darbu. Kad sanāk, palusu kādu labu prozas darbu vai dzejolu krājumu. Daudz sanāk lasīt dažādus preses izdevumus, jo katrā var atrast kaut ko noderīgu.

Loti lepojos ar savu komandu

Kopš strādāju šeit, man Joti pašādāzīne Zenta Skrastiņa. Kultūras centra noformējums pēdējos septiņos astoņus gadus ir viņas roku darbs. Viņa ir loti zinoša un arī praktiska sieviete. Abas kopā mākam saskaitīt to druscīnu naudas, kas mums ir atvēlēta apzalumošanai, un ieguldīt to pēc iespējas labāk. Prieks, ka varam sastrādāt.

Prieks arī par kultūras centra darbiniekiem. Protam viens otrs uzslavēt un savu reizi arī pelt, jo mums galvenais ir skatītājs un viņa sajūtas pasākuma laikā.

Nejausības

Zināt, kā mēs tikām pie flīģela? Kad VSIA «Latvijas koncerti» pārvācās no Vāgnera zāles uz Pils ielu Rīgā, nopūtos, ka mēs jau koncertus rīkot nevarojam, jo nav flīģela. Un tad man jautāja — tu gribi flīģeli?

Ņem!

Tā mums Mazsalacā tagad ir flīģelis no Vāgnera zāles. Ar senu vēsturi.

Nu jau jūtos kā mazsalaciete

Mazsalaca ir īpaša vieta.

Gribētu, lai šeit būtu vēl pāris kafejnīcas, lai varētu relaxēties pēc darba dienas vai darba nedēļas.

Arī jauniešiem vajadzētu savu pulcēšanās vietu.

Vēl gribētu mudināt mazsalaciešus būt čaklākiem, lai mazpilsēta izceltos ar savu tīribu, sakoptību un skaistumu. Tam jau nevajag naudu. Varbūt kādu šāntīmu slotai vai grābeklim.

Sopavasarā tiks rīkota arī akcija, lai iedrošinātu vietējos sakopt savas sētas, dārzu un mājas. Labākajam tiks zelta slotā, lai iedrošinātu par savu īpašumu rūpēties arī citus.

Vaira Vanaga

Kopā strādājam diezgan sen. Ir labi. Dace ir prasīga, nodrošina ar darba nepieciešamiem līdzekļiem, man nekad nav problēmu darīt savu darbu. Ar Daci vienmēr var aprūnāties pilnīgi par visām lietām, par visām problēmām.

Daina Akmenkalne

Maijā būs 12 gadi, kopš strādāju Mazsalacas kultūras centrā. Ar Daci strādājot nav nekādu problēmu. Viņa ir Joti prasīga — katrai lietai ir savas vietas. Ir patīkami meklēto lietu atrast tur, kur tai ir jābūt. Viņa ir pietiekīgi radoša sieviete. Domāju, ka mēs sastrādājamies labi. Dacei ir apbrīnojamas darbaspējas. Kultūras centrā ir daudz vairāk kolektīvu nekā agrāk. Pašdarbnieki tiek uzmanīti, ir apgērbīti un ar labiem rezultātiem startē dažādās skatēs.

Mārtiņš Brūveris

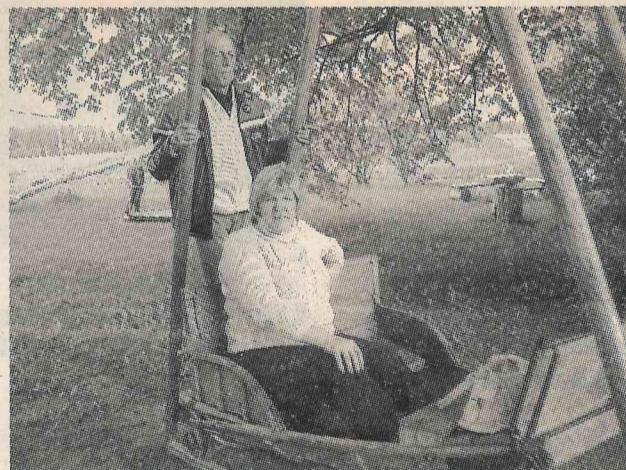
Viss sākās ar to, ka viņa mums režisēja žetonvalka izrādi «Skroderdienas Silmačos» — jāzāst, ka tas bija pārbaudījums gan mums, gan skatītājiem: nenōsinājām pilnīgi neko — 1:1 Blaumanu uzlikām uz skatuvēs, ar visiem teksta blāķiem un pat pašiedziedātām fonogrammām — aiz garlaicības neviens nemomira, jo viss bija vienkārši un cilvēcīgi saprotami. Nākamais etaps — viņa mani pāpnēma uz lomu Mazsalacas kultūras namā Monikas Ziles izrādē «Natālija, Natālija». Nu ko — būtībā viņa man iedeva pagaršot šo profesiju, degunu apsmērēt, lai arī amatierētāra līmeni. Cik atceros, viņa ir elastīga, tā teikt, mārketinga cilvēks, kā režisore — inscenētāja, neiesīga detalās un formas lietās, bet būvēja darbus logiski, ar jēgu.

Justies kādam vajadzīgam...

Todien grāsos braukt uz Valmieru, lai kārtotu ar darbu saistītās liecas, un gaidu maršruta autobusu pieturā, kad atskan vieglās mašīnas signāls. Pirmajā mirklī pat neaptveru, ka tas domāts man, bet tas atskan atkārtoti un paveras durvis, kurās smaidoša sieviete jautā: «Vai tu uz Valmieru? Tad mums par ceļam!» Priečīga ieraušos mašīnā un sasveicinās ar laipno šoferīti — **Ninu Gadzāni**. Vismaz viens ceļa posms paies ātrā!

Kopīgais brauciens izraisa kārtējo sarunu par mūsu meitām, kas ne tikai mācījūsās vienā klasē, bet arī dzimušas vienā dzemdību nodalā ar dažu dienu starpību. Nu jau lielas un uzsākušas savu patstāvīgo dzīvi Rīgā. Arī pārējie bērni izauguši. Viņas vecākā meita Ineta gan atgriezusies pēc studijām teatrapēzīmē Mazsalacā un šobrīd ir bērnu Joti iešenītā zīmēšanas skolotāja. Jā, kā tie gadi steidzas!

Cik tad sen, kad mūsu darba vietas atradās turpat blakus un viņa strādāja Mazsalacas tekstilfabrikā. Pārmaiņu laiki atnesa pārmaiņas arī **Ninas** dzīvē, jo nācās meklēt citu darbības lauku, lai izdzīvotu. **Nina** ar vīru Māri pievērsās individuālajai tirdzniecībai. Sākums bija diezgan bēdīgs, kad nācās stāvēt atklātā tirgus vietā ar savu preci un

gaidīt, kad kāds ko nopirks, neskatoties, kāds nu kuro dienu bija laiks. Tas iespaidojis arī veselību, taču svarīgs bija katrs ietirgotais latīšs,

lai varētu turpināt. Bērni izauga un atbrīvojās vieta personīgajā mājā, tādēļ radās doma par veikala telpu ierīkošanu. Tur — Rūjienas ielā 23 — savas durvis vēra mums mazsalaciešiem tik Joti iecienītās apgērbu un apavu veikaliņš «Krista». Tas gan bija pilsētas nomālē, tādēļ tika meklētas iespējas, un nu jau vairākus gadus veikals «Krista» atrodas Mazsalacas centrā. «Nav jau viegli,» saka **Nina**, «ir gan kredits jāatlaksā, gan pēc iespējas ejošāka prece jāgādā, un līdz pensijas laikam arī vēl patālu, bet tagad es vismaz jūtos kādam vajadzīgam! Kur gan tā maižite ir bez garozas?...» Kas pašādā? Jāatrod laiks arī sev, sarunai ar Dievu, kādai grāmatai, arī raitam deju solim... Varbūt tā ir vienkārši pozitīva attieksme pret dzīvi.

Celjs paskrējis ātri, un pēc stundas sarunājam doties atpakaļceļā. Tā plānoti 4 stundu vietā biju patērijuši tikai 2 un arī ietaupījusi komandējumiem paredzēto naudu. Samaksa par braucienu netika nemta, tieši otrādi — piedāvāta pašīdzība arī citreiz. **Nina** jau daudzus gadus atrod arī iespēju ziedot bibliotēkai kādu vērtīgu grāmatu. Palīdzies!

MAJJA REINVALDE

Galvenais ir darīt prieku citiem

Māksla ir kļuvusi par manu dzīvesveidu, saka **Liene Apsīte**. Dzimusi Liepājā, bērniņu vadījusi **Skāņkalnes** pagastā. Šobrīd saimnieko dzimtas mājās Mazsalacā, kur svētkos pulcējas visa liela ģimene — vecvecāki, mamma un trīs brāļi.

Kā tas gadījās, ka esī kļuvusi par daiļamatnieci?

Vide, ģimene Joti ieteikmē turpmākās dzīves gaitas. Vecāstēvs gleznoja. Mācījās Valmierā Dainas Leites studijā. Krustmāte ir mākslas skolas skolotāja. Mamma (tekstilmāksliniece **Guna Mikelsone — M.Z.**) ir daiļamata meistare. No pašas bērniņas visrīkī ir bijusi māksla dažādās tās izpausmēs. Vai tad mans dzīves ceļš maz varēja būt citāds?

Kādu laiku mācījās Rūjienā pie Galzoniem, tad Mazsalacā pie Jansoniem, pēc tam mācījās Ogres amatniecības vidusskolā.

Pa brīdim mēģinu arī zīmēt. Ar akvareļiem. Tomēr atzīstu, ka mana stiprā puse ir amatniecība.

Lai arī rados man ir gan zīmētāji, gan amatnieki, esmu pārliecīnāta, ka manī vairāk tomēr ir no amatnieka. Laikam jau tā ir asinsbalss.

Kur var aplūkot tavus darbus?

Mans diplomdarbs stāv Mazsalacas baznīcā. Tā ir sakrālo trauku lāde, ar nodalījumiem kristāmblodai, biķerim, kannai un citiem piederumiem. Origānās dizains. Un divas restaurētas bībeles. Pareizāk laikam būtu teikt, pāriesietās, jo lapas es nerestauņu. Tas lai paliek kīmiku, zinātnieku rokās. Mans jājamzīdziņš ir grāmatu iesiešana.

Ar saviem darbiem naudu nepelnu. Lietas ir dekoratīvas, gatavotas no sirds, tāpēc to vērtība nav pārrēķināma naudā.

Pārdošanai gatavoju vien floristikas darbus, dažādus sīkus dekorus svētkiem.

Vairums amatnieku savus darbus realizē dažādos gadatirgos. Tomēr, ja prece nav lielā vairām, tad principā tā vairs nav rāzošana — tas ir valas-prieks. Ja nerealizēsies mani nākotnes plāni, pieļauju, ka varētu izvērst nopietnāk grāmatu iesiešanu.

Daži mani darbi ir nopērkami salonus, bet pieredze ir skumīga. Ir prieks par katru lietu, ko izdodas pārdot. Ir prieks, ka cilvēkiem mani darbi patīk, taču, lai izdzīvotu, ar to neprietek. Tam vajag mazliet vairāk.

Mazsalaciešu pirkstspēja nav tik liela, lai ar dekoratīviem priekšmetiem bez praktiska pielietojuma varētu pelnīt naudu.

Vai materiālus darbiem izdodas atrast arī dabā?

Reizēm gadās tā, ka šķietami nevērtīga lieta garāmejot izskatās tik skaista, ka pēkšņi saprotu — man tā ir jādabū. Reiz uz ceļa atradu lielu, skaistu dadzi. Fantastiski lielas lapas, ziedi koši lillā. Devos uz mājām pēc naža, lai dadzi nogrieztu. Visu ceļu bailojos, ka tik kāds to dadzi nebūtu paņēmis. Dadzi dabūju. Man to vienkārši vajadzēja. Neviens cits tādam augam vērtību nerēdz.

Dažas dienas mēnesī pat speciāli veltu materiālu vākšanai bīrvā dabā.

Mazsalacas vidusskolas žetonu vakars

Mazsalacas vidusskolas direktore un 12. klases audzinātāja Inese Bērziņa:

Šogad skolu beigs astoņpadsmit jaunieši. Izrādē piedalījās visi, ieskaitot klases audzinātāju. Man ir liels prieks, ka šajā skolā gadu desmitiem ir tradīcija žetonu vakarā spēlēt izrādi. Bēri 12. klasē sadraudzējas, iemācās katrs būt uz skatuves, arī Šī klasīte, tieši gatavojoties žetonu vakaram, ir kļuvusi draudzīgāka, vienotāka un izpaliņdzīgāka. Pēc žetonu vakara es vairāk ticus viņu nākotnei, viņi savā nākotnes profesijā būs droši. Pēc šādas izrādes, šāda žetonu vakara viņiem būs zēļ šķirties no skolas un arī vienam no otra. Gribēsies, lai ātrāk pāriet tie pieci gadi, kad atkal varēsim tikties salidojumā. Tomēr tāda ir dzīve. Tā aizvedīs viņus katru savā virzienā. Tāpēc vēl jo vairāk ceru viņus sagaidīt jau nākamā gada žetonu vakarā, lai varētu tikties vēlreiz.

Katram skolēnam ir savi plāni nākotnei, pāris vēl šaubās. Esam tikušies ar karjeras izvēles konsultanti skolotāju Almani, bijuši izstādē „Skola 2007”. Protams, bēriem ir arī paraugi dzīvē — radi, draugi, kuri strādā līdzīgos amatos. Skolēni ir arī izpētījuši darba tirgu. Viens būs sporta skolotājs, un ceru, ka strādās mūsu skolā.

Man ir liels gods viņus audzināt, būt viņu vīdu. Vienmēr esmu cienījusi skolēnus, kuri mācās. Klasē ir divi izcili skolēni — Jānis Murāns un Solvita Jančevska. Es sapņoju, ka tad, kad būsim nolikuši eksāmenus, varēšu teikt, ka Jānim un Solvitai līdzinās katrs no viņiem kādā sev tuvā priekšmetā.

Žetonus kā piederības zīmi savai skolai šogad saņema 18 Mazsalacas vidusskolas 12. klases skolēni.

Kā mūžīgu piederības zīmi savai skolai sestdienas vakarā 18 jaunieši saņema Mazsalacas vidusskolas žetonus. Šis bija Mazsalacas vidusskolas 83. žetonu vakars, un jau gadu desmitiem skolā pastāv tradīcija šajos svētkos spēlēt teātri. Blakus citos gados spēlētajiem Šekspīram, Blaumanim un vēl dažiem klasikiem šogad notikumu virpulī pusaudža Valda Vētras likteņa pāvērsieni pēc V. Vigantes darba veidotā izrāde "Palmas zaļo vienmēr". Izrādes centrā pusaudžis Valdis, kura vecāki ir šķirušies, tēvs strādā ārzemēs un vienīgās rūpes par dēlu ir regulāri izsūtīta nauda. Zēns noslēdzas sevī, ir nikns uz pasauli un izmisīs. Viņš ieskata meiteni Sandru, tomēr viņas māte — skolas direktore, zinot Valda raksturu un arī uz viņu vērstos līdzcilvēku apvainojumus, spriež viņam netaisnu tiesu, kā soudu paredzot izslēgšanu.

Pēc sirsniņas sarunas puisis atklāj savu sirdi, pastāsta direktorei par savu pieredzi un pārdzīvojumiem. Un izrādās, ka reizēm pietiek vien ar sirsniņu smaidu un plecu, uz kura izraudāties, lai cilvēks pārvērstos. Divas paaudzes aplūst vienā, kad jaunietis iemācās runāt, bet skolotāji uzklausīt.

Svinīgajā daļā jaunieši, godinot skolas karoagu, tam piesprauda pirmo žetonu.

Skolas direktore svētku reizē uzsver:

— Tu pats veido notikumus sev apkārt, un tu saņem tieši to, ko esi pelnījis. Kuru vainot pēc

V. Vigantes «Palmas zaļo vienmēr» atklāj dažādus skolēnu dzīves mirkļus. Notikumu centrā Valdis Vētra un viņa klassesbiedri Silavas vidusskolā. Galvenajā lomā R. Brūveris (otrais no labās).

Picu karaļvalstī

— Jums picu "Margarita" ar mocarella sieru, svaigiem tomātiem un maigi zaļām bazilika lapīnām vai to pikanto, kuras baudišanai nepieciešams pasūtīt klāt 2 l ūdens un drošībai arī vairākus ugunsdzēšamos aparātus? Klūst silti? Tad labāk sāksim visu no sākuma.

Bija marta pirmās dienas. Ārā lija drēgna, slapja lietus — sniega masa, bet aptuveni 4 stundu lidojuma attālumā no aukstās Latvijas, relatīvi siltajā Itālijā gaisa temperatūra pašlaik, pavasarī ir no 10-25 grādiem, zāle līdz celgākiem, zied koši dzeltenas puķes, koki baltos un rozā ziedos, bet apelsīniem un citroniem kā reiz rāzas laiks.

Ceļojumu sākām no Romas, kur, notrējuši mašīnu, nolēmām apceļot itālu "zābaku" līdz pat purngalam, arī Sicīlijas salu.

Autoprieki

Vispirms jau zināmus komentārus prasa itāļu mašīnas, ielas, ceļa zīmes un braukšanas stils. Cilvēkam ar vājiem nerviem, lēnu reakciju un ob-

ligātu nepieciešamību pēc plašuma un labas pārrēdzamības, kā arī ar lielāku mašīnu par Honda Civic vai Opel Astra uz itālu ceļiem labāk nerādīties. Jo satiksme praktiski jebkurā pilsētīnā (nemaz nerunājot par Romu vai Neapolī) ir latviešu vispārpieņemtajiem standartiem par drošu braukšanu neizprotama. Iedomājieties šauru ieliņu, gar kuras malām slejas mājas vairākos stāvos, turklāt no katra dzīvokļa balkona lejup karājas žāvēšanai izkārta turpat vai visa dzīvokļa iemītnieka garderobe (ieskaitot arī 2 m garos aizkarus vai palagus, kuru stūri, ejot pa ielu, ērti vari noslaučīt rokas vai, ja rodas tāda nepieciešamība, arī degunu). Gar šīs pašas ieliņas abām malām stāv novietoti dažādi braucamīki — pārsvarā mašīnītes, uz kurām Latvijā rādītu ar pirkstiem — mazie smart, fiat un motorollerī ar kubu un piekabi — izskatās kā mini kravas mašīnīte uz trim ratiem. Un, protams, vesels lērums moču un skūteru.

Lai aina būtu pilnīga, vēl ieliņā ir dzīva divvirzienu satiksme, kurai pa starpu jaucas gājēji un

suņi. Norādes un ceļa zīmes, šķiet, izliktas priekš kaķiem, turklāt, ja jau reiz izliktas, tad bagātīgi — apmēram 5 — 25 uz viena staba. Turklāt par piebremzēšanu un izlašīšanu var nemaz nespēnot — aizmugurē kāds kādam nepārtrauki pīkšķina, un pārņem nepārvarama sajūta, ka visi pīkšķi tiek adresēti tavā virzienā. Tomēr tā nav. Pīkšķi ir kā savdabīga piedeva pie sarunvalodas, kas var nozīmēt — "sveiks, kaimiņi!", "nu kusties taču!" vai arī "es tagad tevi apdzenu, nelien priekšā". Pēc pāris stundām, pavadītām šādā gaisotnē, pat blakussēdētājam nervi ir beigtī. Tomēr arī šādā stāvoklī nonākušiem autobraucējiem itāli ir atraduši risinājumu: autostrādes, kas ir īsta svētība, ja gribi nokļūt pēc iespējas ātrāk no punkta A līdz punktam B. Diemžel arī šeit viss nav gluži bez viltus: autostrādes lielākoties ir maksas...

Apelsīni piekabē

Garām slīd kalni, Vezuvs un Etnas vulkāni, gandrīz vai ik kalna nogāzē ierīkoti vīnogulāju

neveiksmes, ja ne pašam sevi? Tev nekad netiek dota vēlēšanās, ja netiek dots arī spēks to piepildīt. Tas, kurš vēlas gaismu, to sev arī atradīs.

Kādus es jūs vēlētos redzēt šajā laikā līdz izlaidumam?

Mazliet mērķtiecīgākus, atbildīgākus par viem darbiem, par cilvēkiem, kas ir jums apkārt, par savu dzīvi, par tuvinieku, vecāku, skolotāju doto. Pateicīgus tiem, kas jums labu dara. Un, protams, laimīgus. Un šodien jūs esat pierādījuši, ka jūs varat strādāt pamāti un jums tas joti labi izdodas. Darbs, ko esat ieguldījuši žetonu vakara izrādē, jums palīdzēs pēdējā mācību posmā.

Pateicība izskan arī skolotājiem un vecākiem — bez viņiem šīs vakars nebūtu īpašs.

Tomēr paši galvenie šovakar ir skolēni. Krāšņos tēros, mazliet piesarkuši pēc spraigās izrādes, ar skaistiem ziediem sveic klātesošos un arī paši tos saņem.

Galvenā velte šajā vakarā ir mirdzošais gredzens pirkstā un vienotības sajūta ar savu klasi un skolu. Tieši šī sajūta aicinās ar iespējami labiem rezultātiem nokārtot gala eksāmenus. Un skolā atgriezties arī pēc gadiem. Lai vēlreiz satiktos.